

PREGLED RADA USTAVNOGA SUDA BOSNE I HERCEGOVINE OD 1.1.2010. DO 31.12.2021. GODINE

Ustavni sud Bosne i Hercegovine (USBiH) je jedna od ključnih državnih institucija. Sud djeluje kao neovisni čuvar Ustava BiH, te institucionalni garant zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ustavni sud je nadležan:

1. rješavati ustavne sporove između entiteta, države i entiteta, te institucija BiH;
2. odlučivati o tomu jesu li odredbe ustava ili zakona države i entiteta sukladne Ustavu BiH;
3. odlučivati o ustavnosti specijalnih paralelnih odnosa entiteta sa susjednim državama, uključujući odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet BiH;
4. odlučivati o sporovima u svezi sa zaštitom statusa i ovlasti Distrikta Brčko BiH prema Ustavu BiH i odlukama Arbitražnoga tribunala;
5. odlučivati o ustavnopravnim pitanjima koja mu proslijedi bilo koji sud u BiH;
6. odlučivati o deblokadi Parlamentarne skupštine BiH;
7. rješavati apelacije osoba koje smatraju da su sudskim presudama ili odlukama drugih tijela povrijeđena njihova prava i slobode garantirani Ustavom.

Ustavni sud čini devet sudaca - šest domaćih i tri međunarodna.

Četvoricu domaćih sudaca bira Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, a dvojicu Narodna skupština Republike Srpske. Međunarodne suce bira predsjednik Europskoga suda za ljudska prava u konzultaciji sa Predsjedništvom BiH.

Sve odluke Ustavni sud donosi na sjednicama:

- Maloga vijeća (predsjednik i dva dopredsjednika),
- Velikoga vijeća (šest domaćih sudaca),
- Plenarnim sjednicama (svih devet sudaca).

Predmeti koje primi Ustavni sud označavaju se kao:

- „U“ predmeti koji se podnose u svezi sa ustavnim sporovima, ili za ocjenu ustavnosti i deblokadu Parlamentarne skupštine BiH,
- „AP“ predmeti - individualne ustavne tužbe koje podnose fizičke i pravne osobe.

Godina	Broj primljenih predmeta ("AP" + "U")	Broj sjednica (Plenarna + Veliko vijeće)	Broj riješenih predmeta ("AP" + "U")	Riješeno u odnosu na priliv	
				Više	Manje
2010.	6.056	22	4.062		1.994
2011.	5.076	22	5.888	812	
2012.	4.759	22	3.485		1.274
2013.	5.452	25	6.363	911	
2014.	5.733	23	7.375	1.642	
2015.	5.756	21	6.075	319	
2016.	5.080	24	7.947	2.867	
2017.	5.579	22	5.408		171
2018.	7.736	23	6.641		1.095
2019.	5.026	22	6.464	1.438	
2020.	4.779	23	5.150	371	
2021.	4.560	24	4.281		279
Ukupno	65.592	273	69.139	8.360	4.813

Broj primljenih i riješenih predmeta, te broj održanih sjednica po godinama

NAPOMENA: Sa 31.12.2009. godine ostalo je neriješeno iz ranijih godina 6.517 predmeta, tako da je u ovom razdoblju bilo ukupno u radu 72.109 predmeta od čega je 69.139 završeno, a sa 31.12. 2021. godine ostalo je nezavršenih 2.970 predmeta.

Za donošenje odluke na plenarnoj sjednici ili sjednici Velikoga vijeća potrebno je pet glasova sudaca.

Na plenarnim sjednicama odlučuje se o:

- svim „U“ predmetima koje su pokrenuli ovlaštteni subjekti;
- „AP“ predmetima u kojima Veliko vijeće nije postiglo većinu glasova od pet sudaca, ili o predmetima za koje se procijeni da bi bilo dobro, radi zauzimanja pravnih stajališta, da se o njima odlučuje na plenarnoj sjednici, te o određenim administrativnim pitanjima.

Godina	„U“ predmeti	„AP“ predmeti	Ukupno
2010.	19	4.043	4.062
2011.	15	5.873	5.888
2012.	17	3.468	3.485
2013.	23	6.340	6.363
2014.	17	7.358	7.375
2015.	11	6.064	6.075
2016.	15	7.932	7.947
2017.	17	5.391	5.408
2018.	9	6.632	6.641
2019.	15	6.449	6.464
2020.	8	5.142	5.150
2021.	17	4.264	4.281
Ukupno 12 godina	183	68.956	69.139

Struktura riješenih predmeta po godinama

Većinu odluka Ustavni sud donosi na sjednicama Velikoga vijeća na kojima odlučuje šest domaćih sudaca.

- Na sjednicama Velikoga vijeća riješen je 99,1% predmeta.
- Na plenarnim sjednicama riješeno je svega 0,9% predmeta.

Godina	Plenarne sjednice	Sjednice Velikoga vijeća	Ukupno
2010.	58	4.004	4.062
2011.	59	5.829	5.888
2012.	204	3.281	3.485
2013.	59	6.304	6.363
2014.	52	7.323	7.375
2015.	30	6.045	6.075
2016.	35	7.912	7.947
2017.	34	5.374	5.408
2018.	34	6.607	6.641
2019.	20	6.444	6.464
2020.	11	5.139	5.150
2021.	32	4.249	4.281
Ukupno 12 godina	628	68.511	69.139

Pregled riješenih predmeta na plenarnim sjednicama i Velikome vijeću po godinama

Većina odluka u „U“ predmetima je donesena jednoglasno (61,14%) iako ovi predmeti u najvećem broju slučajeva imaju političko-pravni karakter, a samo 38,86% većinski.

Izvršenje odluka Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine

Odluke Ustavnoga suda su konačne i obvezujuće, ali postoji i manji broj odluka koje još nisu provedene, djelomično ili u cjelini.

Do 31. prosinca 2021. godine nije izvršeno devet „U“ odluka.

Četiri odluke nije izvršila **Parlamentarna skupština BiH**: U 23/14, Izborni zakon, tzv. predmet Ljubić, U 5/16, druga djelomična odluka koja se odnosi na pojedine odredbe Zakona o kaznenome postupku BiH, U 6/16, Zakon o policijskim službenicima BiH, i U 21/16, Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH.

Na razini **Federacije BiH** - Parlamenta Federacije nisu izvršene tri odluke: U 15/11, Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, U 20/16, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku FBiH, U 10/19, Zakon o izvršnom postupku FBiH.

Republika Srpska nije izvršila jednu odluku, i to U 6/20, Zakon o pravima boraca odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske.

Jedna odluka, U 9/09, djelomično je izvršena. Ta odluka se tiče Izbornoga zakona u dijelu koji se odnosi na Grad Mostar i Statut Grada Mostara. U odnosu na Izborni zakon, odluka je izvršena, ali ne i u odnosu na Statut, što je obveza Gradskoga vijeća Grada Mostara.

Neke od odluka u kojima je utvrđena povreda formalno su izvršene (stavljene su izvan snage odredbe zakona koje su osporene), ali ne i suštinski (U 2/18).

I jedan dio odluka u „AP“ predmetima koji se odnosi na neisplaćivanje kompenzacija javne vlasti, ili neokončanje postupaka pred sudovima, odnosno tijela uprave, nije izvršen. Najveći dio „AP“ predmeta (133) koji nije izvršen odnosi se na tzv. vojne stanove, a ti predmeti se vežu za Odluku broj U 15/11 koju nije izvršila Federacija BiH.

Ustavni sud je garant zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda u Bosni i Hercegovini.

Više informacija možete pronaći na <https://www.ustavnisud.ba/>.